

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

6. évfolyamos tanulók számára

1. forduló

Össz.pontszám:	59p	
----------------	-----	--

Beküldési határidő: 2011. október 24.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe: .....

.....

1. Az alábbiakban szócsoportot találsz. Alkoss belőlük egy-egy mondatot valamennyi szó felhasználásával!

A szavak toldalékolhatók, névelővel, kötőszóval elláthatók, sorrendjük megváltoztatható. Ha ismerős mondatot kapsz, írd le, honnan ismered! (Alkotó, cím)

a) kell, ám, volt, ember, gát, ez

---

b) fal, nekimegy, éj, zúg, bogár

---

c) bú, tavasz, tél, vígság, vál(ík)

9p	
----	--

2. Egészítsd ki magánhangzókkal az alábbi szólásokat és közmondásokat!

T__bb__ k__r__l__ l__v__s m__nt__ h__s.

K__t m__l__mb__n__ r__ln__k.

__gysz__r v__lt B__d__n k__ty__v__s__r!

Ny__gt__v__l d__cs__rd__ n__p__t!

8p	
----	--

3. Írd le a felsorolt igék felszólító módjának azt a két alakját, amelyet az „ír” ige alakjai mutatnak!

	írja!	írd!
abbahagy		
varr		
eldönt		
játszik		

8p	
----	--

4. Bontsd fel és írd le helyesen a szókégyót!

Kiengedtecsúszniakezebőlabiztoszsákmányt.

Megkellettvolnaígérniehogyrövididőnbélülvisszajönnék.

4p

5. Mondd másként az alábbi kifejezéseket, és egy közös jelentést fogsz kapni!

Pl.: betűket rajzol – európai szigetlakó nép: ír

- a) mohón eszik – a ház része: _____
b) ezzel rágunk – kezében tart: _____
c) valakinek a nyomában jár – küldött, hírnök: _____
d) ollóval vág – fehér kérgű fa: _____

4p

6. J vagy ly, vagy egyik sem? Egészítsd ki az alábbi mondatok szavait!

__úlia a re__té__en törte a fe__ét az erké__en, hi__ába! Nem találta ki a he__es
mgfe__tést.

4p

7. Milyen szabály fűzi össze az alábbi szókapcsolatokat?

álmos János; kicsi Ricsi; lenge Lenke

- a) Fogalmazd meg a szabályt!

Folytasd a sort!

- b) _____ Dénes
c) léha _____
d) _____ Kriszta

4p

8. Alkoss faneveket a példa alapján!

vad+fa+alma=vadalmafa

szomorú, szelíd, vörös, fenyő, gesztenye, fűz

- a) _____
b) _____
c) _____

3p	
----	--

9. Egészítsd ki a mondatokat az *eszik* ige rokonértelmű változataival! Egy szót csak egyszer használhatsz!

A következő szavakat használhatod fel:

étkezik, falatozik, fogyaszt, zabál, lakmározik

Csak könnyű ételeket _____ a beteg!

Az aratók a mezőn jóízűen _____.

Az oroszlán elejtette a vadat, majd kölykeivel együtt _____.

Szabó úr nőtlen, vasárnaponként vendéglőben _____.

Aki mohón eszik, arra azt mondjuk, hogy _____.

5p	
----	--

10. Az alábbi szöveg újságból származik. A szövegekörnyezet alapján próbáld meg kitalálni, milyen szavak állhattak az eredeti szövegben a pontok helyén! (Törekedj arra, hogy stílusba illő, újságcikkekben használatos szavakkal állítsd helyre a szöveget!)

Néhány év óta a kerékpározás igen nagy _____ örvend. Ez a kicsiny, mozgékony és csendes _____ nem szennyezi a levegőt; a környezetvédőknek valóban nem lehet _____ panaszra. Ugyanakkor sokkal gyorsabban lehet _____ vele, mint gyalog, és közben _____ nyílik a táj szépségeinek megcsodálására. Nincs _____ arra, hogy hosszú fáradságos _____ parkolóhelyet találjunk. Egyúttal a kerékpározás olyan _____, amelyet az orvosok előszeretettel ajánlanak a csak keveset _____ városlakóknak. A kerékpározásnak ilyen _____ vannak.

10p	
-----	--